

Regler för Nordiska mästerskap med skydds-, spår-, rapport- och sökhundar samt IPO

(Fastställda att gälla fr o m 1996 med ändringar gällande fr o m 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 och 2004)

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Omfattning

Skyddshundarna prövas i lydnad, spår, uppletande och skyddsarbete enligt dessa regler.

Spår-, rapport- och sökhundarna prövas i huvudmomentet under två dagar. Detta ska genomföras på ny ruta, sträcka etc varje dag. Ena dagen prövas hundarna också i lydnad, andra dagen i uppletande.

IPO-hundarna prövas i IPO3 enligt IPO-reglerna.

Representation etc

Varje land äger rätt att ställa upp med högst tre hundar per grupp. Tävling sker inom varje grupp dels individuellt, dels i lag. I lagtävlingen gäller den sammanlagda poängen för landets två bästa hundar i aktuell grupp (pris utdelas dock till samtliga hundar i gruppen från det vinnande landet).

Löptikar äger ej rätt att delta.

Betygsskala och koefficienter

I alla grupper utom IPO används betygsskalan 0-5-5,5-6-6,5-7-7,5-8-8,5-9-9,5-10. Domarnas medelbetyg multipliceras med för varje moment angiven koefficient.

Funktionärer

Varje land utser en domare per grupp. Dessa domare disponeras av arrangören, dock ska samma moment varje dag dömas av samma domare. Domaren i IPO grupp C ska komma från nästa års arrangörsland.

Överdomare (kan vara en för IPO och en för övriga grupper) utses av arrangören, och ska, vad gäller IPO, också komma från arrangörslandet.

Eventuell tolk utses av arrangören, begärs vid anmälan.

Poängkrav och placeringar

För skyddshundar gäller att hund för godkännande ska uppnå minst 250 poäng och ha godkänt huvudmoment (=minst 135 poäng). För spår-, rapport- och sökhundar gäller att hund för godkännande ska uppnå minst 340 poäng och ha godkänt huvudmoment (=minst 130 poäng) båda dagarna. Endast godkända hundar kan tilldelas medalj. Vid placering av hundar gäller följande ordning:

- godkända hundar placeras före icke godkända,
- i andra hand högsta totalpoäng,
- i tredje hand högsta sammanlagda poäng i huvudmomentet,
- i sista hand delad placering.

För IPO-hundar gäller att endast hundar som erhåller beteckning IPO3 kan tilldelas medalj.

Startordning

Lottning om startordning, se bilaga 1.

Lydnadsmoment för skydds-, spår-, rapport- och sökhundar

PLATSLIGGANDE I GRUPP

Koeff 2

Kommando: "Plats" eller tecken - "Stanna kvar"

Förarna lägger hundarna bredvid varandra med ca 5 m mellanrum och avlägsnar sig utom synhåll för hundarna. Dessa ska kvarligga under 3 minuter. När föraren lämnar hunden får kommando användas. På order av tävlingsledaren avhämtar förarna hundarna.

Bedömning:

Momentet börjar då förarna lämnar de liggande hundarna och är slut då förarna återvänt till de liggande hundarna (läggande och sättande ingår alltså inte i bedömningen). Om hunden kryper mer än ca 1 m underkänns den. Hund som sätter sig ges innan tiden utgått underkänns, sätter den sig efter att tiden utgått ges högst betyg 5.

Uppläggnings:

Tiden räknas från det ögonblick förarna intagit sina platser utom synhåll för hundarna.

INKALLANDE

Koeff 1

Kommando: "Plats eller Ligg" - (hundens namn) "Hit" - ("Fot")

Föraren kommer in på planen, stannar vid en markering ca 4 m in på planen och kommenderar hunden att lägga sig. Föraren går därefter fram till tävlingsledaren och vänder sig vid en anvisad markering mot hunden. Efter order/tecken från tävlingsledaren kallar föraren in hunden. Efter tävlingsledarens anvisning går föraren med hunden bort och gör sig klar för momentet "Fritt följ". Se bilaga 2.

Bedömning:

Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då hunden efter inkallningen sitter framför föraren eller vid förarens vänstra sida.

Om hunden ändrar ställning eller kryper mer än en meter före inkallningskommandot underkänns momentet (betyg 0).

FRITT FÖLJ

Koeff 2

Kommando: "Fot"

Hunden, ska villigt följa föraren, gående på dennes vänstra sida med huvudet eller bogen i jämnhöjd med förarens knä. Hunden ska provas i olika gångarter (vanlig marschtakt och språngmarsch) och i samband med vändningar. Då föraren gör halt ska hunden utan kommando genast stanna i utgångsställning. Vid nytt marschantråde och vid förändringar av gångart får kommandot upprepas.

Bedömning:

Momentet börjar vid första marschanträdet och är slut efter sista halten. Hund som under större delen av momentet följer föraren på längre avstånd än ca 1 m kan inte godkännas.

STÄLLANDE UNDER MARSCH

Koeff 1

Kommando: "Stå", "Stanna" eller tecken.

På kommando ska hunden snabbt ställa sig. Ställandet utförs under gång utan att föraren stannar.

Bedömning:

Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut då föraren återvänt till hunden och satt den. För godkännande krävs att hunden stannar inom ca 2 m efter förarens kommando, föraren äger endast rätt att kommendera en gång. Hund som intar annan ställning än stående innan föraren vänt sig om underkännes. Hund som intar annan ställning efter att föraren vänt sig om kan tilldelas högst betyg 5.

Uppläggning:

Föraren går med hunden under fritt följ ca 20 m, ställer hunden och fortsätter ytterligare 20 m, gör helt om halt samt återgår till hunden.

PLATSLÄGGANDE UNDER MARSCH**Koeff 1**

Kommando: "Plats", "Ligg" eller tecken.

Som "STÄLLANDE UNDER MARSCH", men med liggande i stället för stående hund.

APPORTERING AV TUNGT FÖREMÅL**Koeff 1**

Kommando: "Apport" - "Loss" - ("Fot")

Hunden i utgångsställning. Sedan föraren kastat ett av tävlingsledaren utlämnat föremål (av trä, vikt 2 kg) minst 10 m, ska hunden på kommando genast hämta föremålet, sätta sig framför eller vid sidan av föraren och på kommando avlämna föremålet.

Bedömning:

Momentet börjar då föraren kastar föremålet och är slut då hunden avlämnat föremålet, dock gäller att om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren ska den därefter, med eller utan kommando, inta utgångsställning. Vid tuggningar sänks betyget. Hund som inte håller fast föremålet ända fram till avlämnandet utan tappar eller släpper ner det på marken kan ges högst betyg 8. Hund som tjuvstartar kan få högst betyg 6 under förutsättning att den kan återkallas, annars underkänns den.

Summa koeff i lydnadsprov 8

Uppletande av föremål för skydds-, spår-, rapport- och sökhundar

UPPLETANDE AV FÖREMÅL

Koeff 8

Kommando: "Leta, apport" och/eller tecken

På ett område av ungefär 50x50 m storlek ska fyra, föraren icke tillhöriga, föremål vara utkastade. Föraren dirigerar med kommandon och/eller tecken hunden från den sida av området som anvisas av tävlingsledaren. Funna föremål ska apporteras. Undantag gäller dock för skyddshundar, vilka som alternativ till apportering tillåts markera föremålen med skall, vilka då skall avhämtas av föraren. Skallmarkering måste anmälas före momentets början.

Sökarbetet ska vara avslutat inom 5 minuter.

Bedömning:

För *apporterande* hundar gäller:

Momentet (och tidtagningen) börjar när föraren efter tävlingsledarens klartecken sänder ut hunden på första slaget och är slut när tiden har utgått, med följande undantag:

- Om hunden innan max-tidens utgång apporterat samtliga föremål är momentet slut då sista föremålet avlämnats.
- Om hunden påbörjat en apportering före max-tidens utgång får apporteringen fullföljas tills hunden avlämnat, först därefter är momentet slut.

För godkännande krävs att hunden finner och apporterar minst två föremål.

Saknas ett föremål är max-betyget 8, saknas två föremål är max-betyget 6. För högsta betyg krävs att hunden avlämnar alla föremål som vid apportering (sittande framför föraren eller vid förarens vänstra sida). Lätt tuggning på apportföremål innebär max-betyg 9. Anses tuggningen mer allvarlig (hunden biter sönder föremål), bör högre betyg än 8 ej ges.

För *skallmarkerande* hundar gäller:

Momentet (och tidtagningen) börjar när föraren efter tävlingsledarens klartecken sänder ut hunden på första slaget och är slut när tiden har utgått, med följande undantag:

- Om hunden markerat och föraren avhämtat samtliga föremål innan max-tidens utgång är momentet slut då sista föremålet avhämtats.
- Om hunden påbörjat en markering före max-tidens utgång får avhämtningen fullföljas, först därefter är momentet slut.

För godkännande krävs att hunden finner och tydligt markerar minst två föremål, vilket innebär att föraren utan svårighet skall kunna avhämta.

Saknas ett föremål är max-betyget 8, saknas två föremål är max-betyget 6. För högsta betyg krävs att hunden stannar kvar vid föremålen tills föraren avhämtat dem. Om hunden biter i, lyfter eller apporterar föremål, får dessa ej tillgodoräknas.

För *samtliga* hundar gäller dessutom:

Tröttnar hunden och börjar "klibba" vid föraren, bör högre betyg än 7 inte ges.

Hund, som vägrar att lyda förarens dirigering eller endast med svårighet kan förmås söka, bör ej ges högre betyg än 6. Går hunden utanför området, äger föraren rätt att dirigera hunden tillbaka.

För högsta betyg äger föraren ej rätt att via halsring, tjänstetecken etc styra och föra hunden.

Hunden ska i sitt sökarbete vara energisk och effektiv.

Uppläggnig:

Rutan ska utmärkas senast 12 timmar före beräknad första start. Lämpliga föremål är handske, portmonnä eller dylikt. Som föremål får ej användas apportbock, sökrulle, metallföremål eller föremål som i storlek avsevärt avviker från ovan nämnda exempel. Föremålen placeras på samma ställen för samtliga hundar och får ej läggas närmare varandra än ca 10 m. Avvallning ska ske med både person och hund.

Tävlingsledaren meddelar när 1 minut återstår.

Huvudmoment för spårhundar

SPÅR

ALLMÄNT

Bedömning:

Hundens framförande

Hunden ska arbeta självständigt i en sele eller dylikt och en minst 10 m lång lina. Föraren äger rätt att tillfälligtvis släppa linan eller korta av densamma vid oöverskådlig terräng, buskage och dylikt. Om föraren obefogat kortar av linan reduceras betyget. Hund som vid något tillfälle frigörs från linan och spårar eller söker fritt ska underkännas.

Under uppletandet av spåret äger föraren rätt att dirigera hunden i rutan fram till dess hunden funnit spåret.

Omspår

Om hund råkar ut för störning av personer eller djur bör detta endast i verkligt exceptionella fall kunna motivera ett nytt spår.

Om "Uppletande av spår" kunnat bedömas innan störningen inträffade utförs och bedöms endast momentet "Spårning" (direktpåsläpp).

UPPLETANDE AV SPÅR

Koeff 6

Kommando: "Sök spår" och/eller tecken

Spåret ska gå genom en 30x50 m stor ruta och ha en sträckning av minst 30 m inom rutan. Tävlingsledaren anvisar mittpunkten på en av de 30 m långa sidorna. Från denna punkt ska hunden påbörja sök efter spåret, medan föraren i princip följer mittlinjen i rutan. Hunden ska själv ta upp spåret inom 4 minuter, om den misslyckas med detta får den inte delta i efterföljande moment "Spårning".

Bedömning:

Momentet börjar då föraren efter klartecken av tävlingsledaren sänder hunden för att söka spår och är slut då ekipaget lämnar rutan på rätt spår och i rätt riktning eller då tiden utgått.

Om ekipaget inte inom angiven tid lämnat rutan på rätt spår och i rätt riktning underkänds momentet. Om hunden inte tar upp spåret vid första kontakten ges högst betyg 7.

Om hund bakspårar och ekipaget därför återkallas till rutan kan högre betyg än 8 ej ges. Om hund bakspårar men självmant vänder innan återkallande skett ska betygsreducering härför ej ske.

Om hunden tar upp ett annat spår än det utlagda sker inget betygsneddrag härför.

Uppläggning:

Utmärkande av rutor ska ske senast 12 timmar före beräknat påsläpp. Början och slutet på den mittlinje, som föraren ska avancera längs, ska vara markerade med snitslar. Spåret ska ha en sträckning av minst

30 m innan det går in i rutan och får inte skära den sida av rutan varifrån föraren sänder in hunden, men måste skära den mittlinje som föraren avancerar längs, dock tidigast efter 5 m. Föraren ska inte tillåtas lämna rutan utom för att följa hund som spårar rätt, i annat fall ska kommenderas "Tillbaka till rutan" då föraren passerar rutgränsen.

Tävlingsledaren meddelar när en minut återstår.

SPÅRNING

Koeff 20

Kommando: "Spår, apport"

Spårning på ett ca 2000 m långt, ca 120 minuter gammalt, icke-förarspår. Spåret ska gå i ett flertal vinklar, varav minst en spetsig, och genom omväxlande terräng. Spårläggaren ska lägga ut åtta föremål på spåret, därav ett vid spårets slut.

Spårtiden (inklusive upptaget) får uppgå till högst 60 minuter.

Bedömning:

Momentet börjar då ekipaget lämnar upptagsrutan på rätt spår och i rätt riktning och är slut då hunden funnit slutföremålet eller max-tiden utgått.

Bedömningen grundar sig enbart på de redovisade föremålens antal samt att max-tiden ej överskridits. För högsta betyg måste samtliga föremål redovisas, om ett föremål saknas är max-betyget 9, om två föremål saknas är max-betyget 8 osv, dock gäller att om slutföremålet saknas så underkänds momentet.

Så långt möjligt ska tillses, att hund icke tillåts komma in på annan tävlandes spårmark. Då risk för detta föreligger, ska föraren beordras att avbryta spårarbetet, varvid provet underkännes.

Uppläggning:

Apportföremål

Föremålen ska vara skogspinnar, 1-2 cm tjocka, och 10-12 cm långa utom sista föremålet som ska vara 30-36 cm långt. Spårapporterna ska kodmärkas, så att föraren inte kan utläsa vilket spår de tillhör eller i vilken ordning de utlagts.

Föremål får inte placeras närmare vinkel än ca 30 m och inte heller placeras tidigare än efter ca 100 m spårsträcka. För att apporterna ska erhålla vittring måste de hanteras av spårläggaren under spårets utläggande. Apporterna får inte gömmas men ej heller placeras iögonenfallande.

Föremål som inte kan identifieras får ej tillgodoräknas.

Ekipage som passerar slutföremålet kan inte kräva att få detta förevisat.

Spåret

Vinkel får ej placeras tidigare än efter ca 100 m spårsträcka. Spår eller återgång i terrängen får inte läggas närmare rutan/utgångspunkten än ca 60 m.

Beskrivning av den spårterräng som kommer att användas ska bifogas inbjudan till tävlingen.

Spår i samma terrängavschnitt bör ej läggas närmare varandra än 150m.

Redovisning

Funktionär, till vilken redovisning kan ske, ska finnas i anslutning till spårets slut, dock ej så nära att ekipaget kan störas i arbetet. Tiden tas då redovisning sker. Föraren ska föremomentets början informeras om hur redovisningen ska ske.

Huvudmoment för rapporthundar

RAPPORTFÖRING

Koeff 26

Kommando: "Marsch"

Båda förarna beger sig med hunden kopplad till en punkt A. Därifrån beger sig den ene med hunden kopplad till en punkt B på ca 1100 m avstånd från A. Hunden sändes sedan från B till A. Sedan den sista hunden sänts beger sig förarna till en punkt C, belägen ca 400 m från B. Hunden sändes sedan från A till C och därefter från C tillbaka till A. Sedan den sista hunden sänts beger sig förarna till en punkt D, belägen ca 500 m från C. Hunden sändes sedan från A till D. Dag 1 sändes hundarna även från D tillbaka till A. Hunden framförs okopplad till sändplatsen och ska okopplad stanna kvar där tills den tillåts starta.

Provet ska vara avslutat inom 48 minuter (dag 1) resp 36 minuter (dag 2).

Bedömning:

Momentets början och slut

Momentet börjar i och med att tävlingsledaren anvisar uppkopplingsplats på A-stationen och slutar när den sista hunden fullföljt momentet eller överskridit max-tiden.

Principer för betygsättningen

Baserat på samtliga uppnådda totaltider konstaterar domarna gemensamt vilka max-betyg enligt nedan som gäller för de olika hundarna. Vardera domaren tar sedan vid betygsättningen hänsyn till egna iakttagelser beträffande stationsuppträdande, ojämnt tempo etc, dock gäller att om någon av domarna underkänner en hund p g a hundens uppträdande så får hunden ej fortsätta momentet. Domaren på utestationerna bedömer vad som händer under utmarschen efter det att hundarna lämnat stationsområdet vid A. Med undantag för ovan nämnda kontroll av totaltiderna sker domarnas betygssättning helt självständigt.

Totaltiden

Vidstående tabell visar hur max-betyget beror av tidsdifferensen till snabbaste hund. En förutsättning för att en hund ska kunna ges godkänt betyg är dock att angiven maximitid inte överskridits.

Tidsdiff i min och sek		Max.betyg
Dag 1	Dag 2	
- 2.00	- 1.30	10
2.01 - 4.00	1.31 - 3.00	9.5
4.01 - 6.00	3.01 - 4.30	9
6.01 - 8.00	4.31 - 6.00	8.5
8.01 -10.00	6.01 - 7.30	8
10.01 -12.00	7.31 - 9.00	7.5
12.01 -14.00	9.01 -10.30	7
14.01- 16.00	10.31- 12.00	6.5
16.01 -18.00	12.01 -13.30	6
18.01 -20.00	13.31 -15.00	5.5
20.01 -	15.01 -	5

Ojämnt tempo

Som ojämnt tempo räknas de fall då hund använder sig av en längre tid på en kortare sträcka. För hund med ojämnt tempo är max-betyget 9.

Tystnad

För högsta betyg får hund endast avge kortvarigt och dämpat gnäll. Om hunden vid något tillfälle gnäller högljutt eller avger ett skall ges ej högre betyg än 9. Om hunden gnäller ljudligt under längre tid eller avger flera skall reduceras betyget ytterligare.

Hund som genom skall eller annat oljud verkar störande ska underkännas och med omedelbar verkan avstängas från fortsatt deltagande i momentet.

Sändande

Hund ska framföras till startplatsen som vid linförighet resp. fritt följ, men med en tillåten marginal på ca 0,5 m. Föraren får utan neddrag kommendera hunden att sitta kvar innan 30-sekundersperioden börjar. Om hunden intar annan ställning vid förarens sida än sittande är max-betyget 9. Hund som tjuvstartar kan tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att den låter sig inkallas inom ca 10 m, annars underkänns den.

Om domaren anser att en hund t ex kraftigt störts av återvändande hund vid sändandet kan omsändande bli aktuellt. I dylika undantagsfall sker ingen betygsreducering p g a omsändandet, tiden omräknas också.

Mottagande

Föraren får locka på hunden då den kommit in på stationsområdet. Om föraren lockar på hunden på längre avstånd är max-betyget 9.

Uppläggning:

Rapportsträckan

Rapportsträckan bör i huvudsak ha en rak sträckning. Detta innebär att den under inga förhållanden får ha formen av ett U, då det i sådana fall finns möjligheter till stora tidsvinster för hundar som genar. Sträckan får ej heller läggas i närheten av trafikerad väg.

Stationerna

Framföringssträckan ska vara ca 20 m och väl utmärkt. Likaså ska stationsområdet (ca 50 meter från platsen för sändande/mottagande) vara tydligt utmärkt på samtliga stationer.

Avståndet mellan uppkopplingsplatserna bör vara sådant att hundarna ej stör varandra. Platserna ska tydligt utmärkas med startnummer.

Uppkopplingsplatserna bör placeras på ett likvärdigt sätt i nära anslutning till ev förlängning. Vid uppkopplingsplatsen äger föraren rätt att hålla hunden med liggunderlag samt även förse hunden med dryck och godis eller annan föda.

Förarna ska ges tillfälle att värma upp hundarna. Tävlingsledaren anvisar plats för uppvärmningen som ska ske så att övriga hundar ej störs. Normalt får föraren avhämta hunden då föregående hund sänts (motsvarande tid för första hunden).

Sändande

Tidsintervallet mellan hundar vid sändande ska vara 3 min. Från B-stationen sändes hundarna i lottad

startordning. Från övriga stationer sänds hundarna i den ordning de inkommit. Före sändande från station meddelar tävlingsledaren tider till de tävlande enligt följande:

"2 minuter kvar - 1 minut kvar - 30 sekunder - 10 sekunder - 5 sekunder - Sänd"

Ekipaget ska vara vid sändplatsen under minst 30 sek före sändandet. Om föraren inställer sig för sent vid sändplatsen förskjuts starten så att ovanstående krav ändå uppfylls, tiden omräknas dock inte. Observera att man ej börjar räkna ny 30-sekundersperiod efter att hund tjuvstartat.

Under de sista 30 sek ska rapporthalsbandet antingen under hela tiden vara anbringat på hunden eller hållas av föraren i höger hand på ett sådant sätt att det inte påverkar hunden. Hund får inte sändas utan att ha försetts med rapporthalsband och tjänstecken.

Hund som ej lämnat stationsområdet inom 1 min efter sändandet ska efter beslut av domaren inkallas och får ej vidare delta i momentet. Samma gäller för hund som lämnat stationsområdet men därefter vänder tillbaka till detta.

Mottagande

Tiden ska avläsas då hunden kommit in på stationen och föraren fått hunden under kontroll.

Förflyttningar

Tävlingsledaren meddelar aktuell tävlingstid vid station A före förflyttning till station B. Vid förflyttning från station A ska marschordningen vara i startnummerordning.

De första ca 100 m av förlängningarna ska alltid ske i sträckornas naturliga förlängning.

Det får ej förekomma att man vid något tillfälle under momentet går tillbaka på sträckan.

Huvudmoment för sökhundar

SÖK

GENOMSÖKANDE AV OMRÅDE OCH MARKERING

Koeff 26

Kommando: "Sök" och/eller tecken - "Visa"

Sökområdet ska vara 100 m brett och 400 m långt. Tre figuranter ska vara utplacerade. Av dessa ska två vara helt dolda (i källare, mindre skjul, övertäckt skyddsvärn e dyl) och en endast så dold, att den ej är fullt synlig.

Föraren anvisas en mittlinje i området att avancera längs, och dirigerar från denna hundens arbete med kommandon och/eller tecken. Hunden ska snabbt i slag åt båda sidor genomsöka området.

Hunden ska när den funnit en figurant markera detta för föraren, antingen genom att ge skall samt kvarstanna i figurantens omedelbara närhet tills föraren kommit till platsen, eller gripa en i halsbandet hängande rapportrulle och med denna återvända till föraren, som kopplar hunden och låter den på kommando "Visa" föra sig till figuranten.

Provet ska vara avslutat inom 25 minuter.

Bedömning:

Momentets början och slut

Momentet (och tidtagningen) börjar då föraren efter tävlingsledarens klartecken går in i området. Momentet är slut då max-tiden utgått, med följande undantag:

- Om hunden funnit och markerat samtliga figuranter är momentet slut då föraren vägletts till den sista figuranten
- Om hunden påbörjat en markering ska markeringen fullföljas till dess föraren vägletts till figuranten eller blindmarkering konstaterats, även om max-tiden går ut dessförinnan
- Momentet är slut då föraren passerar områdets slut, dock får eventuellt pågående slag fullföljas inom återstående tid (hunden markerar, återvänder till föraren eller passerar mittlinjen)

Metodik och dirigering

Genomsökandet är ett sök vindarbete där hunden ska avstöva terrängen med relativt "hög näsa" för att på så sätt söka få vittring av figuranten. Hunden bör således inte spåra, eftersom detta omöjliggör erforderlig systematik i arbetet.

Vid betygsättningen ska stor hänsyn tas till om hunden söker enligt förarens dirigering samt om den använder efter terrängförhållandena lämpad snabbhet. Detta innebär att det är föraren som bestämmer var hunden ska söka och även hur lång tid som ska anslås för arbete i det ena eller andra terrängavsnittet. Hund som påtagligt brister i systematik under sökarbetet bör inte ges högre betyg än 7. Om det är uppenbart att hund brister i kontakt med föraren och t ex ej utan svårighet kan återkallas, bör den ej ges högre betyg än 6. För högsta betyg äger föraren ej rätt att via halsring, tjänstetecken etc styra och föra hunden.

Hunden får inte "klibba" vid föraren under arbetet.

Visselpipa (ej överljud) får användas.

Hunden ska i sitt sökarbete vara energisk och effektiv, det vill säga visa temperament och en viss grad av självständighet.

Hund som avbryter sitt sökarbete och måste ha upprepade kommandon för att fortsätta ska ej ges högre betyg än 6.

Markering

Blindmarkering, d v s att hunden markerar vid annat tillfälle än hos figurant, ska ge högst betyg 7. Upprepas felet underkänns hunden. Som blindmarkering räknas också de fall då hunden inte kan vägleda föraren till figuranten. Tappar hunden rullen på väg till föraren betraktas detta icke som blindmarkering, betyget ska dock reduceras.

För skallmarkerande hund gäller att markeringen ska vara vägledande, d v s föraren ska utan svårighet kunna lokalisera hund och figurant. Hund, som finner men ej markerar figuranten och senare återvänder och markerar, ska ges betygsneddrag. Oftast är det nödvändigt för domarna att följa efter föraren ut för att kunna avgöra om hundens markering varit tillräckligt noggrann.

Hunden får ej visa tendenser att vilja angripa figuranterna. Varje aggressivt uppträdande ska medföra betygssänkning. Anses det sannolikt att en funnen person blivit verkligt oroad av hundens uppträdande bör högre betyg än 6 ej ges. Överdrivet inställsamma hundar, som slickar etc, ska bedömas mildare.

Vid återförandet av figurant till mittstigen ska hunden föras fritt men under kontroll. Hunden får sedan sändas ut igen då funktionärerna är tillbaka på stigen.

Antal markerade figuranter

Om hund missar mer än en figurant kan den inte godkännas. Om hund missar en figurant kan den tilldelas högst betyg 7.

Hund som hittat och markerat tre figuranter ska erhålla minst betyg 5.

Uppläggning:

Sökområdet

Provet ska genomföras i starkt kuperad och betäckt terräng inom -ett område som tydligt ska kunna anges. Uppmärksammas bör att söktjänsten så långt som möjligt ska förläggas till sådana platser, som möjliggör en prövning av hundens förmåga att lokalisera figuranterna under komplicerade förhållanden.

Under provet följes föraren, på sådant avstånd att hundens arbete ej störs, av dels vederbörande funktionärer, dels de under arbetet funna figuranterna. Utöver erforderliga funktionärer får inga andra personer uppehålla sig i området utan tävlingsledarens godkännande.

Mittstigen ska inte markeras med meterangivelser el dyl, den ska också snitslas eller på annat sätt fortsätta bortom områdets slut. Domarna meddelar föraren då slutet passerats.

Vid start avgör föraren själv åt vilket håll hunden ska börja söka.

Figuranterna ska utplaceras på samma platser för samtliga hundar. Figurant ska stilla och tyst kvarbliva i oförändrad ställning tills föraren avhämtat hunden hos denne.

Tävlingsledaren meddelar när 1 minut återstår.

Avvallning

Avvallning sker genom att personer och hundar går kors och tvärs genom området, såväl parallellt med som i vinkel mot mittstigen. Avvallning skall ske före första hund och bör upprepas efter var 5:e hund. Vid den upprepade vallningen behöver inte hundar ingå.

Störningar

Om sökhundsekipaget påträffar bärplockare el dyl ska tidskompensation ges. Klockan ska i sådana fall stoppas, då störningen konstateras och ska åter sättas igång, då störningen upphört.

Spårmoment för skyddshundar

SPÅRNING

Koeff 7

Kommando: "Spår, apport"

Spårning på ett ca 600 m långt, ca 50 minuter gammalt icke-förarspår. Spåret, vars utgångspunkt och utgångsriktning anges, ska gå i ett flertal vinklar. Spårläggaren ska lägga ut fyra föremål på spåret, därav ett vid spårets slut.

Spårtiden får uppgå till högst 20 minuter.

Bedömning:

Momentet börjar då hunden släpps på spåret och är slut då hunden funnit slutföremålet eller max-tiden utgått.

Uppläggning:

Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 150 m. Domarna bör kunna följa hunds spårarbete i ca 150 m. Tiden räknas från när momentet börjar och är slut då föremålen redovisats till funktionär vid spårets slut.

Huvudmoment för skyddshundar

Figurant utan skyddsärm. Hunden försedd med munkorg (ej obligatorisk i moment "Avsökande" och "Ståndskall").

AVSÖKANDE

Koeff 5

Kommando: "Sök" och/eller tecken.

Inom ett ca 100 m brett och 150 m långt område i kuperad terräng ska två figuranter vara utplacerade i, om möjligt, naturliga gömställen. Föraren anvisas en mittlinje i området att avancera längs, och dirigerar från denna hundens arbete med kommandon och/eller tecken. Hunden ska snabbt i slag åt båda sidor genomsöka området. Sökarbetet ska vara avslutat inom 10 minuter.

Bedömning:

Momentet (och tidtagningen) börjar då föraren efter tävlingsledarens klartecken går in i området. Momentet är slut då max-tiden utgått, med följande undantag:

- Hunden bedöms inte i moment "Avsökande" under den tid den bedöms i moment "Ståndskall I" (men tidtagningen stoppas inte).
- Momentet är slut då moment "Ståndskall II" inleds.
- Momentet är slut om föraren före max-tidens utgång passerar mittstogens slutmarkering.

För hund som inte följer förarens kommandon och/eller tecken sänks betyget, hund som går ur hand underkänns. Stor vikt ska också fästas vid att hunden inte lämnar delar av området ogenomsökta bakom sig. Om hunden söker i alltför glesa slag eller inte genomsöker området i dess fulla bredd sänks betyget. För att hunden ska kunna godkännas i "Avsökande" måste den ha gett ståndskall på minst en figurant. Om hunden missat en figurant är max-betyget 7. Hund som uppträder utan munkorg i avsökandet underkänns. Korgen får påsättas på nytt en gång, upprepas felet (under avsökande eller ståndskall) avbryts arbetet (ev redan erhållet betyg i "Ståndskall I" kvarstår).

Uppläggning:

Områdets gränser och, om så behövs, mittlinje ska markeras. Avvallning ska ske med både person och hund. Ny avvallning bör ske efter var femte hund, vid omvallning behöver hund ej användas. Figuranterna placeras på samma platser för samtliga hundar. Tävlingsledaren meddelar när en minut återstår.

STÅNSKALL I

Koeff 2

Då hunden finner en figurant ska den, utan påverkan från förare eller figurant, ge stånskall samt bevaka figuranten till dess föraren avhämtar hunden.

Bedömning:

Momentet börjar då hunden funnit figuranten och är slut då figuranten transporterats tillbaka till mittstigen. Momentet "Ståndskall I" avser den första figuranten hunden ger stånskall på, oberoende av figuranternas placering i området. Hundens skallgivning ska vara vägledande, d v s föraren bör utan svårighet kunna lokalisera hunden och figuranten. Vid längre uppehåll i hundens skallgivning ska betyget sänkas. Domarna måste för att kunna avgöra detta följa förarens avhämtande av hunden, oftast blir domarna tvungna att följa efter föraren. Hund som funnit figuranten men lämnat denne mer än ca 10 m utan att ge vägledande stånskall underkänns. Ett krav för att hunden ska kunna godkännas är att den påbörjar den för föraren vägledande skallgivningen innan max-tiden utgått. Hund som uppträder utan munkorg vid stånskallet underkänns. Korgen får påsättas på nytt en gång, upprepas felet (under avsökande eller stånskall) avbryts arbetet.

Uppläggning:

Föraren avgör själv när hunden ska avhämtas.

STÅNSKALL II

Koeff 2

Som moment "Ståndskall I".

Bedömning:

Som moment "Ståndskall I", men avser den andra figuranten hunden ger stånskall på, oberoende av figuranternas placering i området.

Uppläggning:

Som moment "Ståndskall I".

Följande moment utförs i denna ordningsföljd.

Figurant iförd skyddsärm. Hund utan munkorg.

TRANSPORT

Koeff 1

Kommando: Fot

Föraren låter figuranten gå ca 3 meter framför sig och dirigerar honom, hunden följer fritt vid sidan. Efter en stund går föraren upp ca 1 meter snett till höger bakom figuranten. Transportsträckans längd ska vara minst 50 meter.

Bedömning:

För högsta betyg krävs att hunden ej vid något tillfälle "stör" figuranten. Vidare måste den gå på rätt plats med oavbruten uppmärksamhet på figuranten men ändå ha kontakt med föraren dvs vid förarens vänstra sida såsom vid moment "Fritt följ".

Uppläggning:

Momentet börjar på tävlingsledarens tillsägelse med figuranten framför föraren och hunden enligt regeltextern. Transporten på nämnt avstånd bör pågå minst 15 meter varefter föraren beordras att inta avståndet av en meter snett till höger bakom figuranten.

Tävlingsledaren ska ge föraren anvisning angående riktningssändring under momentet.

Momentet avslutas med halt, varvid hunden ska inta utgångsställning.

ÖVERFALL

Koeff 2

Kommando: "Stå still"

Efter anvisning från tävlingsledaren gör figuranten, huvudsakligen med höger arm, ett överfall på föraren. Hunden ska genom bett avvisa angreppet. Då figuranten efter förarens kommando "stå still" upphör med angreppet, ska hunden släppa figuranten.

Bedömning:

Transport och Överfall utförs som två sammanhängande moment men ska bedömas var för sig. Vid bedömning ska hänsyn tas till den snabbhet, varmed hunden avvärjer figurantens angrepp. Reglerna talar också om att angreppet ska avvisas, dvs slaget bör ej träffa föraren på sådant sätt att denne skulle ha kunnat skadas allvarligt. Fullgör inte hunden denna uppgift bör den underkännas, i övrigt får betygssättningen bli beroende av snabbhet och kraft varmed angreppet avvärjs.

Uppläggning:

I reglerna för moment Transport anges vilken placering hund och förare ska ha i förhållande till figuranten. För hund som brister i lydningen, dvs går för långt framför föraren, utförs icke överfallet.

Angreppet, som ska utföras med verklig kraft, får icke riktas mot hunden, utan mot övre delen av förarens kropp. Reglerna föreskriver inte hur lång tid angreppet ska pågå utan detta avgörs av föraren. Så snart hunden avvärjt angreppet, beordras den av föraren att släppa figuranten. När föraren tagit hand om hunden är momentet slut och transporten fortsätter.

SÄNDANDE AV HUND FÖR BEVAKNING

Koeff 2

Kommando: "Revir"

Hunden sändes mot en på ca 40 meters avstånd stående figurant mot vilken hunden ej tidigare under detta prov arbetat. Vid framkomsten får hunden ej angripa, men den ska bevaka figuranten och får icke avlägsna sig från denne. Bevakningen ska pågå minst en minut. Hunden avhämtas efter tillsägelse från tävlingsledaren.

Bedömning:

För högsta betyg krävs att hunden utan tveksamhet springer fram till figuranten och upptar bevakning av denne med skallgivning. Står den för nära figuranten, dvs inom "sparkavstånd" sänks betyget till högst 8. Avlägsnar den sig mer än 5 meter eller vidrör figuranten, oavsett hur detta sker, underkänns momentet.

Uppläggning:

Som figurant ska väljas person, som hunden inte arbetat mot tidigare i provet och denne ska inta sin plats utan att väcka hundens intresse samt under hela momentet stå fullständigt stilla.

Mellan hund och figurant får inga andra personer uppehålla sig i sådan närhet att misstag kan uppstå, dvs hunden springer till "fel" person.

Bevakningen av figuranten ska pågå minst en minut. Momentet börjar på provledarens tillsägelse att sända hunden och är slut då föraren kommit och tagit hand om hunden.

MODPROV

Koeff 3

Kommando: "Revir"

Efter anvisning av tävlingsledaren flyr figuranten snabbt i riktning från hunden. På tecken från tävlingsledaren sänds hunden på kommando efter figuranten. Då hunden nått nästan fram till den flyende, vänder sig denne blixtnabbt och hotar hunden genom slag (fingerade) med spö. Hunden ska ovillkorligt angripa.

Bedömning:

Av namnet framgår att avsikten med momentet är att pröva hundens mod i samband med angrepp. De slag figuranten utför kan ibland medföra att hundens angrepp kommer sent. Sådan tvekan ska som regel påverka betygssättningen. Dröjer angreppet alltför länge ska momentet underkännas.

Uppläggnig:

I utgångsläget står figuranten orörlig strax till vänster om och något framför föraren och den sittande hunden. Momentet börjar efter tillsägelse eller tecken av tävlingsledaren, varvid figuranten flyr. Hunden sänds efter den flyende, då denne sprungit minst 25 meter. Med hänsyn till den snabbhet, varmed hunden handlar, när den närmar sig figuranten, bör denne i god tid vända om och börja hota hunden.

Momentet är slut i och med att föraren kommenderar "Stå stilla" och figuranten avbryter angreppet på hunden.

SLÄPPANDE

Koeff 4

Kommando: "Stå stilla" eller "Loss"

Då figuranten efter order av föraren ("Stå stilla") är stilla, ska hunden släppa sitt bett och uppta bevakning av denne.

Bedömning:

Ett sent släppande bör medföra en kraftig sänkning av betyget. Lyder inte hunden andra kommandot, ska den underkännas. Beträffande bedömning av den efterföljande bevakning tjänar anvisningen i moment 20 som vägledning.

Uppläggnig:

Efter att bevakningen har pågått i ca 30 sekunder lämnas tillsägelse till föraren att hämta hunden.

Momentet börjar på förarens order till figuranten att upphöra med angreppet och figuranten är still. Momentet är slut när föraren kommit fram till hunden och tagit hand om den.

BEVAKNING

Koeff 2

Kommando: "Pass på"

Hunden placeras ca 3 meter från figuranten, vänd mot denne och ges order att bevaka. Föraren avlägsnar sig därefter ett 30-tal meter. Då figuranten på ett naturligt sätt vill avlägsna sig ska hunden hindra detta och upphöra med angreppet då figuranten står still. Föraren äger rätt att kommendera "Stå stilla" eller "Loss".

Hunden prövas i minst två förflyttningar.

Bedömning:

Momentet är, som framgår av namnet, ett moment för utröna med vilken effektivitet som hunden bevakar figuranten samt att den omedelbart går till angrepp, då figuranten söker avlägsna sig. Härav följer, att lämnar hunden sin plats och släpper bevakningen genom att exempelvis springa till föraren, underkänns den i momentet. I övrigt krävs för godkännande att hunden angriper figuranten vid förflyttningarna samt att den upphör med angreppet så snart figuranten är passiv.

Uppläggnig:

Föraren avgör i vilken ställning hunden placeras vid momentets igångsättande. Tävlingsledaren ger därefter order när föraren ska lämna hunden, i vilken riktning detta ska ske och hur långt. Efter ca 30 sekunder sedan föraren intagit stipulerat avstånd, ger tävlingsledaren tecken till figuranten att avvika. Så fort hunden angriper ska figuranten utan tillsägelse stanna. Går hunden inte till angrepp eller utför den ett mycket svagt angrepp, fortsätter figuranten tills tävlingsledaren ger tecken att förflyttningen ska upphöra.

Momentet börjar i och med att hunden placeras på bevakning och är slut när föraren efter tävlingsledarens tillsägelse gått fram till hunden och tagit hand om den.

FLYKT MED SKOTTLOSSNING

Koeff 4

Kommando: "Revir"

På tecken av tävlingsledaren flyr figuranten, som försetts med pistol, snabbt i riktning från hunden. På tecken av tävlingsledaren sänds hunden på kommando efter figuranten. Då hunden är ca 15 meter från den flyende, gör denna en sväng till höger, vänder sig mot hunden och avlossar ett skott i luften. Hunden ska angripa figuranten och bör bibehålla sitt grepp tills figuranten avväpnats och föraren kommanderat "Loss".

Bedömning:

För erhållande av högsta betyg krävs att hunden bibehåller sitt grepp tills avväpning skett. Släpper hunden greppet då föraren befinner sig mer än fem meter från figuranten kan momentet högst godkännas. Skiftar hunden bett och detta sker blixtnabbt, ska betygssänkning ej ske. Hund som skyggar för skottlossning bör tilldelas sänkt betyg. Vid påfallande stor rädsla ska momentet underkännas.

Uppläggning:

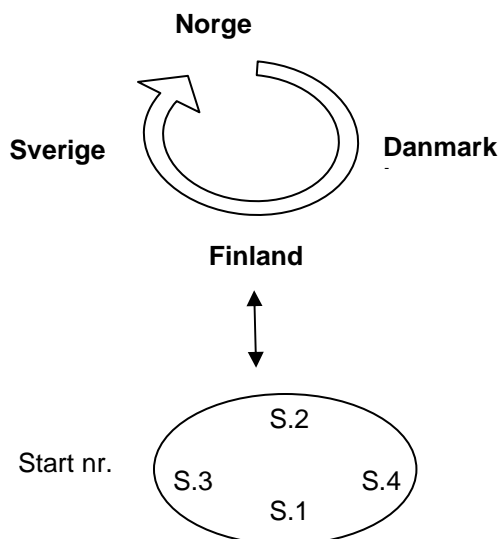
I utgångsläget sitter hunden vid förarens sida. Momentet börjar när figuranten på tävlingsledarens tecken eller tillsägelse flyr i riktning från hunden. På tävlingsledarens order sänder föraren därefter hunden efter den flyende figuranten, när denne sprungit ca 25 meter. Det förhållandet, att reglerna föreskriver att figuranten ska vända sig om, när hunden nått nästan fram till denne, får inte medföra att figuranten avbryter flykten. Däremot får det anses naturligt att figuranten i skottlossningsögonblicket bromsar farten för att sedan - om hunden inte hunnit angripa - fortsätta flykten som förut. När hunden angripit ska figuranten vara i rörelse så länge hunden bibehåller sitt grepp. Föraren äger rätt att uppta förföljandet då skottet avlossats. Momentet är slut när hunden intagit utgångsställning.

Summa koeff i huvudmoment skyddshundar 27

Summa koeff, skyddshundar 50

NOM Lottning om startordning

Lottning om startordning sker fredag kväll. Lottningen genomförs så att arrangerande land drar först och kommande arrangörsland drar sist (se nedanstående figur).

Det är separat lottning om startordningen för varje grupp: Spår, sök, rapport, skydds och IPO, dvs. varje lands lagledare drar lott för de enskilda grupperna enligt denna modell.

Efter lottningen meddelar lagledarna i vilken startgrupp de olika förarna skall delta. Om ett land inte ställer upp med fullt lag bestämmer lagledaren fritt i vilka startgrupper man vill placera deltagarna.

Exempel: Om Norge drar nr 1, Sverige Nr 2, Finland nr 3 och Danmark nr 4												
Start nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lottning	No	Sve	Fin	Dk	No	Sve	Fin	Dk	No	Sve	Fin	Dk
	Grupp 1				Grupp 2				Grupp 3			

I skydds lottas det endast en gång och startordningen behålls båda dagarna.

I IPO behålls startordningen bortsett från i spår, där det är gruppvis lottning före start.

I spår, sök och rapport förskjuts startordningen gruppvis enligt nedanstående modell:

		(Grupp 1)				(Grupp 2)				(Grupp 3)			
Lördag		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		(Grupp 3)				(Grupp 1)				(Grupp 2)			
Söndag		9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8

I huvudmomentet i spår, sök och rapport företas lottning i varje grupp omedelbart före start:

Lördag lottar **gr. 1** om start nr 1, 2, 3, 4, **gr. 2** om start nr 5, 6, 7, 8 och **gr. 3** om start nr 9, 10, 11, 12.

Söndag lottar **gr. 3** om start nr 1, 2, 3, 4, **gr. 1** om start nr 5, 6, 7, 8 och **gr. 2** om start nr 9, 10, 11, 12.

PLAN

